

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-u. 5. ■ Telefonszám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1500 korona.
Előfizetés ár egy hóra 35000 K

Nagy izgalom a parlamentben Gömbös kijelentései miatt.

„Mint annakidején a királlyal, a zsidósággal is fegyverrel állok szembe” mondotta Gömbös. — Bethlen miniszterelnök felfogása szerint Gömbös kijelentései a forradalmi időkre emlékeztetnek.

Budapest, október 23. A nemzetgyűlésen ma nagy izgalmakat váltott ki Gömbös Gyulának egy kijelentése. Vázsonyi Vilmos beszéde közben az elnök szünetet rendelt el, mert a kormánypárton senki sem volt jelen. Szünet alatt a fajvédők az egyik keresztfolyosó sarkában összeültek és megvitatták Vázsonyi elhangzó kijelentéseit. A fajvédők csoportjában Gömbös Gyula vitte a szót és a következő kijelentést tette:

— Vázsonyi pedig nem fog bejutni a városházára.

Csak addig vagyok híve a jogrendnek és a parlamentarizmusnak, míg ez a nemzet érdekeit szolgálja. Abban a pillanatban, amikor azt látom, hogy Budapesten az ország fővárosában, egy olyan faj akar bevonulni a városházára többségben, amelynek én sem államalkotó, sem más nemzeti értékét el nem ismerem,

abban a pillanatban fegyverrel szállok szembe vele, éppen úgy, mint annak idején szembe szálltam még a királlyal is.

Meg vagyok győződve róla, hogy ez nemesebb küzdelem lesz a legitimisták ezért meg fogják nekem bocsátani, hogy én annak idején a királlyal is szembeálltam.

Gömbös Gyulának a városházi többségről tett nyilatkozata óriási izgalmat keltett a folyosón. Néhány perc múlva már kézről-kézre járt ennek a nyilatkozatnak a szövege, a mely iránt

később Bethlen István gróf miniszterelnök is érdeklődni kezdett.

A parlament hátsó keresztfolyosó-

A miniszterelnök nyilatkozata.

MTI jelenti: Gömbös Gyula nemzetgyűlési képviselőnek a Ház mai ülése alatt a folyosón tett ama nyilatkozatára vonatkozólag, hogy — szükség esetén erőszakkal is kész megakadályozni azt, hogy Budapesten a zsidóság többségként vonuljon fel a városházára, a MTI kérdést intézett gróf Bethlen miniszterelnök-tette:

— Ez a nyilatkozat veszedelmesen hasonlít ahhoz a deklarációhoz, amelyet a szociálista párt tett 1919 elején, amidőn szó volt arról, hogy a Károlyi kormány elrendeli az általános választásokat. Kijelentették akkor a szociálisták, hogy az ország ám válasszon polgári többséget. De ezt a döntést jogosnak soha el nem fogják ismerni és szervezeteik útján majd gondoskodnak arról, hogy a törvényhozás polgári többsége akarata ne érvényesíthesse. Ha más szavakkal is, de lényegében hasonlót tar-

ján sűrű csoportba verődtek a nemzetgyűlési képviselők és arról vitakoztak, hogy Gömbös használta-e a fegyveres kifejezést, vagy sem. Ekkor érkezett oda a csoporthoz maga Gömbös Gyula, aki a következőket mondotta:

— Előre is kijelentem, nem azért jöttem ide, mintha úgy érezném, hogy szavaimért bárkinek felelőséggel tartozom, hanem azért, mivel hallottam, hogy szavaimat elferdítették. Én mindössze annyit mondtam, hogy:

„Ha volt annyi erkölcsi bátorságunk, hogy az ország érdekében szembeszálltunk öfelségével, a királlyal, — lesz annyi bátorságunk akkor is, ha a zsidóság be akar vonulni a városházára. Ezt mindenestre meg fogjuk akadályozni”.

Az egyik képviselő ekkor megemlítette Gömbösnek, hogy Friedrich István elnök járt körül a folyosón, hogy Gömbös Gyula kijelentette a forradalmat. Gömbös erre így válaszolt:

— Ez csak Friedrich István mentalitására jellemző.

— A forradalmat — vetette itt közbe Rassay Károly — mindenki saját mentalitása szerint csinálja. Az egyik bejelentés nélkül is megcsinálja. De egyébként is, ha Budaörsre hívatkozol, akkor ez nem más, mint az erőszaknak nyílt bejelentése.

Ekkor érkezett a képviselők társaságához Eckhardt Tibor, aki emelt hangon a következőket mondta:

— Amit Gömbös Gyula kijelentett, az nem más, mint a magyar fascizmus programja.

talmaz a Gömbös-féle nyilatkozat is. Van azonban a nagy belső hasonlatosság mellett egy erős különbség az akkori és mostani fenyegetés között. A szociáldemokraták párt tagjai bent ültek akkor a kormányban és a hatalom urai voltak, meg is tudták csinálni azt, amit megígérték, ez a mai nyilatkozat azonban nem felelős hályrról hangzott el s szemben áll vele egy törvényes kormány, melynek mindig meg lesz az ereje és bátorsága is ahhoz, hogy a polgárok szabadságát, politikai véleményének a megnyilatkozását, bárholnan jövő támadással szemben is megvédelmezze.

Gömbös: „egy gue illa csapat vezére.”

Rassay szerint Bethlennek helyén kell maradni.

Budapest, október 23. A Ligetklub ma este társas vacsorát rendezett, a

melyen Rassay Károly is beszélt és a többiek közt ezeket mondotta: — Nem házszabályrevizióra, hanem a házszabályok kezelésének reviziójára van szükség.

A parlament folyosóján ma egy guerilla csapat vezére részéről elhangzottaknak nem tulajdonít nagy fontosságot.

Olyannak tartja, mint a kommunisták üres utcai lövöldözését. Nem tud örülni annak, hogy ma politikai válságot kell észlelnie, mert ezt a

válságot titkos erők titkos célok érdekében idézték elő.

A kormánytörök állítólagos elkedvetlenedése nem lehet megoldás, neki a helyén kell maradnia. A magyar szabadelvű közönségnek a becsületesebb szabadelvű egység érdekében minden oldalon áldozatot kell hoznia. Kéri Bethlent, teremtesse meg a nyugodt, békés élet attribútumait, csináljon a pártban tabula rasat, a mely ellenében megkaphatja a nagy szabadelvű tömegek támogatását.

Vázsonyi Vilmos a fővárosi javaslat vitájában.

A nemzetgyűlés ülése. — Hegymegi Kiss felolvassa a demokrata szövetség programját.

Budapest, okt. 23. A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor Huszár Károly elnök nyitotta meg. Az elnöki előterjesztések után bejelent, hogy Hegymegi Kiss Pál napirend előtti felszólalásra kért és kapott engedélyt.

Hegymegi Kiss: 16 képviselőtársam nevében és megbízásából bejelent az Országos Demokratikus Szövetség megalakulását.

Meggyőződésük, hogy a mostani kormány nem akarja megvalósítani a demokráciát és ezért a demokratikus ellenzék összefogott annak megvalósítására.

Felolvassa a szövetség programját.

Nagy Ernő (az egységespárt felől): Így meg lehet menteni az országot, de nem úgy mint Önök.

Neubauer: Károlyi Mihállyal! Horváth Zoltán: Tessék vád alá helyezni Károlyi Mihályt.

Ezen bejelentés után a Ház áttér a napirend tárgyalására. A fővárosi törvényjavaslatához Vázsonyi Vilmos szólal fel. Mielőtt a javaslat bírálatára áttérne, kijelenti, hogy az előtte szóló által felolvasott programot magáévá teszi.

Ezután hosszasan tárgyalja a fővárosi javaslatot.

Hiánva a javaslatnak, hogy nem határozza meg, hogy az egyes közigazgatási kerületek hány képviselőt küldjenek a törvényhatósági bizottságba. Helyteleníti a tagkinevezést, ugyszintén helyteleníti a választójognak a hat évi helybenlakásból való kötését. A választói névjegyzéket az 1923. évi adatok alapján állították össze, a választói névjegyzék 1925. januárban lép életbe. — Ez alatt az idő alatt tehát sok változás történt, így aztán a gyakorlatban a hat éves helybenlakás tulajdonképpen 8 évet jelent. A javaslat elrontja azt a választójogot, amelyet a választójogi rendelet statuált. Nem lehet becsületesebb választást csinálni akkor, amikor az elemi iskolai bizonyítványhoz kötik a választójogot. Az elemi iskolai bizonyítvány beszerzése a megcsontított országban sok esetben lehetetlen. — Olyan választójog kell, hogy a lista könnyen összeállítható legyen. — Bírálja a választó-

névjegyzék összeállításának módját és azt mondja, hogy nem 4000 embert hagytak ki a jegyzékből, hanem 45 ezret. (Ellentmondások jobbról.) A listák eszerint fogyatékosak. A törvényjavaslatot át kell alakítani oly irányban, hogy a választók kényelmesebben gyakorolhassák választójogukat.

Vázsonyi Vilmos ezután Wolff Károly felszólalására reflektál. Wolff Károly kimutatta, hogy 1915-ig felesleg volt a költségvetésben és az azután következő deficitet a demokratikus rezsim terhére írja. Elfelejteti, hogy közben háború is volt. A fővárosnak a lakbéradókból befolyó nagy jövedelme megcsökken, mert nem emelheték a béreket és a háboruultakat nem zaklathatták a hátralek miatt.

Petrovics Gyula: Elég baj volt. Vázsonyi: Ez igaz, de akkor az egész lakossággal szembe találta volna magát.

Friedrich István: Hol marad az egységes párt?

Pikler Emil: Ugy látszik ez nem érdekli őket.

Az egységes párt közül egyedül csak Barabás Samu van jelen a teremben.

Vázsonyi folytatja: Igaz hogy nem merjük az adókat emelni, mint a mai vezetőség.

Petrovics Gyula: Ehelyett kölcsönt vettek fel.

Vázsonyi: A kölcsönt más miatt vettük fel. A főváros pénzügyi önállóságáért akartunk küzdeni. Majd felsorolja, milyen jövedelmeket akartak biztosítani a fővárosnak, de annakidején a kormány nem járult hozzá ezekhez. — Akkor a kormány nem segítette a fővárosnak, minden kötelességét a saját erejéből kellett teljesíteni. Ezután nagy részletességgel mutat rá a liberális rezsim munkájára. A városi pénzügyek számlálásáról szólva azt mondja, hogy a forgalmi adó növekedése a drágaság mértéke. Beszédének eme részénél Barabás Samu is kiment a teremről, úgy hogy a kormánypárt részéről már senki sem tartózkodott a teremben, mire Vázsonyi Vilmos szünetet kér.

Az elnök 5 perc szünetet rendel el.

Szünet után Vázsonyi Vilmos folytatja beszédét. A főváros külföldi kölesneiről szól. A beruházások mindenütt kölesnéből fedezik. — A Béccsel való összehasonlítással kapcsolatban megjegyzi, hogy Bécs jobb helyzetben volt, mint Budapest, mert a forradalmi rézkódtatástól a borseviumus pusztításától megkímélte a scis. Lueger azzal jubilált, hogy egy milliárd városi adósságot vett fel és ebből számos intézményt alkotott. — Tehát nemcsak terhet, de vagyon is hagyott. Annakidején a legnagyobb siker volt, hogy Budapest székesfőváros külföldi kölesnént vehetett igénybe. Azért keresték a külföldi kölesnént, mert a kartell bankok befolyásától akartak szabadulni. Az ő idejükben 2000 új lakást és 50 iskolát építettek, ma csak telkeket szerettek.

Petrovics: Könnyű adósságból élni.

Vázsonyi: Mindenütt abból építettek. Bécsben ma is mindenfelé építkezés folyik. Nálunk azonban nem látjuk ezt.

Ezután a lakásépítő akcióról beszél. Azt ajánlja, hogy a jelzálogkölesnéket 5 százalékgig valorizálják. Ezen 5 százalék legyen az alapja a meginduló építkezéseknek. Visszautasítja azt a vádat, mintha zsidópolitikát szolgálna, mintha felekezeti politikát csinálna. — Kijelenti, hogy a joggyenlőség alapján áll. — Ha felekezeti politikát csinálna, hálaillan volna azokkal szemben, akik mint Kossuth és Petőfi a joggyenlőség, a szabadság gondolatát terjesztették politikai eszlekedeteikkel és irányával. Végül visszautasítja azt a vádat, mintha a forradal-

mak élén mindenkor zsidók álltak volna.

Eckhardt Tibor (közbeszól): Nem a nemzeti forradalmak, hanem a belsevita forradalmak élén.

Vázsonyi: A Károlyi forradalom élén sem zsidó állt.

Lendvai: A népbiztosok hány százaléka volt zsidó?

Vázsonyi: Visszautasítja ezt a vádat. Feleliti, hogy ő is mindenkor a forradalmak ellen küzdött. A forradalmakat nem lehet a zsidókkal azonosítani. — Végül kijelenti, hogy aki gyűlöletet hirdet, az ne vegye a szájába Isten nevét és a hazaszeretetét. Az Isten nevében és a hazaszeretettel utasítja vissza ezeket a rágalmakat. A javaslatot nem fogadja el.

Az elnök ezután napirendi javaslatot tesz. A legközelebbi ülés holnap délelőtti 10 órákor lesz a mai napirenddel.

Kabók Lajos az elnöki napirendi indítvánnyal szemben Kéthly Annának és Malasics Géának indítványát kéri napirendre tüzetni, amely a munkanélküliség esetére szóló bal-esetbiztosítást foglalja magában, valamint Reisinger indítványát, mely az egy szoba, konyhás lakásoknak november 1-i házbéremelés alól való mentesítését kéri.

Kuna P. András, Farkas István és Görgey István felszólalása után, aki visszautasítja azt a beállítást, mintha a kormány párt nem akarna foglalkozni a fontos szociális problémákkal.

A nemzetgyűlés többsége az elnök napirendi indítványát fogadja el.

Az ülés egynegyed 3 órákor ért véget.

Az angol munkáspárt megakadályozza a többi pártok választási agitációját.

Tüntetések a négygyűléseken.

London, október 23. Brit Szikra Szolgálat: Ambár a munkáspárti képviselőjelöltek ellene nyilatkoztak, hogy támogatóik erőszakoskodjanak az ellenjelöltekkel szemben, a tegnapi nap folyamán több konzervatív és liberális párti szónokkal történt meg, hogy megakadályozták őket beszédük elmondásában. — Rendszerint a hallgatók egyes ki-

sebb részeinek hangos tüntetése tette lehetővé. Így a többek között Sir Robert Horne is kénytelen volt Glasgowban abba hagyni beszédét, miután többször megkísérelte a rendőrség, hogy a rendet ketyreállítsa. — Hasonló tüntetések fordultak elő, egyes londoni kerületekben, továbbá Walesben és Devonshireben.

Tanácskozás Bethlen miniszterelnöknél a kiszagdák kívánságairól.

Meggyorsítják a földreformvégrehajtását.

Budapestről jelenti külön tudósítónk: A kiszagdák követelése között indvaleműleg első helyen a földreform gyorsabb végrehajtása szerepel. Bethlen miniszterelnök mindent elkövet, hogy ez a kívánság teljesíthető legyen. Ezen ezért ma délután magához kérte Pesthy Pál és Bud János minisztereket, Tóth Jánost az OFB. elnökét, Schandl Károly államtitkárát és Periahy György nemzetgyűlési képviselőt, aki mint műszaki

szakértő vett részt a tárgyalásokon. Az esti órákba nyúló tanácskozás eredményeképpen elhatározták, hogy a referens bírák s ámat a legroviddebb időn belül nyolccsal szaporítják és kibővítik a műszaki személyzetet is. Ezzel az intézkedéssel — mint illetékes helyen mondják — a földreform végrehajtása nagy mértékben meggyorsítatik és ezzel a kiszagdák egyik kívánsága teljesedésbe megy.

Kossuth viddini levele új megvilágításban.

Milyen lelkiállapotban kiáltotta ki Kossuth Görgeyt árulónak. — Görgey politikai hibái.

Budapest, okt. 23. A Magyar Történelmi Társulat csütörtök délután a Magyar Tudományos Akadémián dr. Csánky Dezső elnöke alatt előadások ülést tartott. Az ülés felolvasója dr. Hajnal István volt, herceg Esterházy Pál kismartoni kastélyának levéltárnoka.

Dr. Hajnal István „Kossuth viddini levelei” címen tartott előadást. A felolvasás Kossuth helyzetét és lelkiállapotát festi azokban a napokban, amikor viddini levelét írta a hazatérés vádját zúdítva Görgeyre és őt okolva egyedül a szabadságharc bukásáért. Hajnal kimutatja, hogy Kossuth utólag soha szenvedett bűnsóleg kishitűsége miatt, amellyel Aradon feladta a reményt és amellyel sietve távozott át a határon. Legnehezebb napjai voltak ezek Kossuthnak egész életében. — Olyan idők, amikor ő, a nagy optimista is elvesztette hitét saját magával szemben.

Ez időben jelent meg Viddiniben egy fiatal angol kapitány Thomson néven. Pulszkytól Londonból a háború alatt még azért küldve, hogy fegyverszállítások útját készítse elő Törökországon át. Valódi neve Henningsen volt. Kalandos multu, állítólag gazdag gentleman. Pulszkytól is biztató leveleket hozott, amelyek Anglia pártoló fellépéséről szóltak.

de Kossuth most már apatikusan fogadta a híreket. — Henningsen ott maradt Viddiniben és megnyerte Kossuth és környezetének bizalmát és következetes színes képek rajzolásával az angol közvélemény és kormány magyar barát hangulatának sikerült végre Kossuth érdeklődését újra felkeltetni. — Így történt, hogy Kossuth szeptember 10. körül már igyekezett vezető helyét az emigrációba újra visszaszerezni. Kossuth aktivitására ébredését jelenti a viddini level.

Kossuth újra tervekkel kezdett foglalkozni Henningsen támogatásával és jellemző lelkiületére, hogy másfél hónap múlva már igaz meggyőződéssel didalmakról, gyors vízszatérésről a hazába beszélt az emigránsoknak.

Az előadó végül néhány szót szőtt az újabb adatokról, amelyek Görgeyre bizonyítják, hogy a fiatal hadvezér valóban ténuira engedte magát vezetni az oroszoktól és politikai hibáit követett el, amelyért az árulás vádját viselve, tulságosan meg kellett bünhődni.

A kultuszminiszter három elemi iskolát bezárattatott.

Budapest, okt. 23. A köznevelésiügyi miniszter elrendelte a bacsfausi, kürtösi és tatrangyi magyar elemi iskolák bezárását.

A Petőfi Társaság koszoruja Sienkiewicz koporsóján.

Budapest, október 23. A Petőfi Társaság elhatározta, hogy Sienkiewicz koporsójára a bécsi ünnepély alkalmából koszort helyez. A Petőfi Társaság a bécsi magyar követet kérésre fel, hogy a koszort a koporsóra helyezze. A koszort felrása a következő: A Petőfi Társaság Levegőország büszkeségének Sienkiewicz hercegnek.

Hirdessen a „Debreczen”-ben !!

Védelmi szövetség készül Olaszország és Jugoszlávia között.

A szerb királyi pár római látogatásának politikai jelentősége.

Páris, október 23. A Matin belgrádi tudóstója hivatalos forrásból jelenti, hogy Mussolininek a szerb királlyal a miniszterválság megoldása után tervezett összejövetelére alkalmával Olaszország és Jugoszlávia közötti védelmi szövetség lesz a

megbeszélés tárgya. A szerződésről, amelyet a szerb királyi párnak római látogatása alkalmával akarnak megkötni, biztosítani akarják a közép-európai statusquot és az Adria-tengeren megteremtett rendet.

Az egységspárt ismét a miniszteri székben szeretné látni nagyatyádi Szabót

Budapestről jelentik: Mayer János az egységes párt elnöke a következőket mondotta munkatársának:

Az egységes párt nyugodtan nézi a további fejleményeket, a pártnak egyértelmű kívánsága az, hogy nagyatyádi Szabó István ne csak a pártban, hanem a kormányban is aktív részt vegyen. A párt tagjai teljesen át vannak hatva attól a gondolattól, hogy a felmerült kérdések, amelyek tulajdonában tárgyi természetűek és nagyobb részt nemcsak a kiszagdák, de az egész pártnak kívánsága, a párt belében belül minden pártszakadás nélkül oldassanak meg.

A kiszagdák követeléseit pénteken hozzák nyilvánosságra.

Budapestről jelentik más forrásból: A kiszagdák pontokba foglalt követeléseik egész anyagát a pénteki pártértekezlet előtt hozzák nyilvánosságra.

Ezek a pontok nem csak szorososan vett kiszagda kívánságokat, hanem általános politikai jellegű követeléseket is tartalmaznak.

Az egész ugyszólván egy rendszerbe foglalt együttműködési program, arra a már feltétlenül remélhető esetre, ha a kiszagdák az egységes párttal és a miniszterelnökkel való megegyezése és további együtt haladása lehetővé válik.

Nagyatyádi Szabó állítólagos tíz pontja.

Budapest, október 23. Az Az Újság mai számában 10 pontban közli azokat az állítólagos követeléseket, amelyek nagyatyádi Szabó István, volt miniszter a kiszagda frakció nevében Bethlen István gróf elé terjesztett volna.

Mint a Magyar Távirati Iroda előtt illetékes helyen kijelentették, ezek a pontok, amelyek a jól értesültség látszatába vannak burkolva: kombinációk csupán és minden alap nélkülöznek.

Régi óhaját

teljesítette Önnek Kontsek Géza K. rt., midőn a korzó legforgalmasabb részén, a régi „Nizza” virágcsarnok helyén pompás csemege fiók-üzletet nyitott. A jényesen berendezett üzletben a legjobb rizsek, kávék, teák, rumok, a legkülönbözőbb italspecialitások, átlátszóan friss halak, sajtok és a legfinomabb csemegék és cukorkák külön-gességek kaphatók. Az árak természetesen mindenben egyeznek a főüzletelsmerten olcsó áraival.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara állásfoglalása a földhaszonbérlet ügyében.

Kívánják a forgalmi adó reformját.

Budapest, október 23. Az Országos Mezőgazdasági Kamara tegnap délután tartotta a nyári szünet után első választmányi ülését.

Az ülésen gróf Almásy Imre elnök, aki megnyitójában rámutatott az ideai szomorú termés eredményeire, amely az amugy is súlyosan terhelt gazdasági helyzetet még súlyosabbá teszi.

— Ennek az országnak — mondta — élnie kell és élni fog. Ezt azonban csak a polgárok áldozatkészsége és a termelés zavartalansága biztosíthatják.

Beszéde végén meleg szavakkal emlékezett meg Szabó István, volt földművelésügyi miniszter munkájáról, amelyért minden gazda elismerésére igényt tarthat.

Ezután Koos Mihály ügyvezető igazgató terjesztette elő jelentését, melyben a mezőgazdasági haszonbérlettel foglalkozott behatóan. A kamara

a mezőgazdasági haszonbérlet kérdésében arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kérdésben a

szereződ felek szabad akaratára érvényesüljön.

Intézkedéseket és védelmet kért a kizsároló kisparmacellák bérbeadására vonatkozólag.

Koos előterjesztése után a Kamara igazgató helyettesének, dr. Marschal Ferencnek terjedlms beszámolója következett, az egyes vámpolitikai és adókérdésekről. Kifogásolja a fővárosnak amerikai hus és zsir akcióját és a főváros ama terve ellen is tiltakozik, hogy a kövezet- és határtám felemelésének ártatlan jelszava alatt egy külön városi vámkódexet készítsen. Elismeréssel emlékezik meg Bud János miniszternek újabb jövedelmi és vagyoniadó rendeltetvézetéről. A mai alakjában teljesen tartatlaitan általános forgalmi adónak megfelelő reformját a gazda érdekeltségek is sürgetik.

A kamara megnyugvással veszi tudomásul a pénzügyi kormányzat azon kijelentését, hogy a reform nem fog az osztrák forgalmi adórendszerre támaszkodni.

Sághy debreczeni rendőrfőtanácsos sajtóperében elítélték „A Nép” munkatársát.

Játék a törvényszéken a szerző körül.

Budapestről jelentik: Anka János „A Nép” felelős szerkesztője állott ma a büntetőtörvényszék Schadt-tarcsa előtt. Felhatalmazásra hivatalból üldözőndő, sajtó útján elkövetett rágalmazás vétsége volt a vád Anka ellen, mert A Nép 1923. október 23-iki számában „Liberális és radikális terror Debreczenben” című cikk jelent meg, amely Sághy Lajos debreczeni rendőrkapitányról olyan tényeket állított, amelyek valódisága esetén a rendőrkapitány ellen fejelemi eljárást kellene indítani.

A cikk többek között ezeket írta: „Szabadkőműves polgármestert választott Debreczen és talán ennek a következménye, hogy feloszlatták az ébredők gyűlését, a rendőrség igazoltatta a gyűlés szónokait, a debreczeni ÉME vezetőit; rendőrlégénység szállotta meg az ÉME-gyűlés emelvényét, ott is mindenkit igazoltattak, majd amikor kiürítették a termeket, őrszemeket helyeztek az ajtó elé, hogy megakadályozzák a választmányi tagok visszatérését. Sághy úgy látszik az ébredők üldözésével akar magának érdemeket szerezni Debreczenben.”

A cikk felolvasása után Sághy rendőrkapitány kijelentette, hogy hűség elintézéséről szó sem lehet. Ezután az elnök Anka Jánoshoz fordult:

— Nem én írtam a cikket — felelte Anka — és eddig nem is sikerült megállapítanom, hogy ki a szerző. Csak most sikerült megtudnom, ki írta a cikket és ezt írásban be is jelentettem.

— Peller Károlyt jelentette be szerzőként a rendőrségen, — állapítja meg az elnök.

— Nem ő írta, — feleli Anka — ő csupán gyorsírói tevékenységet fejtett ki a cikkel kapcsolatban. A cikk valódi szerzője Marschalkó Lajos debreczeni lakos, a „Hajdúföld” munkatársa.

Bíró Kálmán főügyész helyettes fentartja a vádat. Nem lehet ezt az ígyet elhuzni. Az utolsó pillanatban Anka valami szerzőt jelent be.

ennek dacára a vádat fentartja Anka ellen rágalmazás vétsége címén.

Anka ezután az elnök kérdésére kijelentette, hogy mondanivalója nincs, csak újból hangsúlyozza, hogy a cikk szerzője Marschalkó.

— És ha a királyi törvényszék elutasítja ezt a védekezést, — kérdi

Schadt elnök — akkor, ugy-e enyhe ítéletet kér?

Anka: Az én álláspontom az, hogy a cikk nem lépte túl a jogos kritika határát, mert közérdekű tényt bíralt meg csupán.

A bíróság már tanácskozára akar visszavonulni, amikor

lélekszakadva megérkezett dr. Farkas Endre ügyvéd.

Schadt elnök erre a következő kijelentést tette:

— A vádolté ugyan az utolsó szó, de miután a védő ur későn jött, most is mondhat valamit védené érdekében. Felmentést kér, ugy-e?

— Igen, felmentést kérek — feleli a védő, majd vitába elegyedik az elnökkel, aki végül megjegyzi:

— A Nép szerkesztőségének igazán érdekében áll, hogy jogtudó embert fogadjon fel. Nem?

A bíróság rövid tanácskozás után büntetésnek mondta ki Anka Jánosra rágalmazás vétségében,

mint felelős szerzőt és ezért 500 000 korona fő- és 100 000 korona mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet 100 000 koronánként egynapi fogházra változtható át.

Az indoklás szerint a törvényszék megállapította a bűnösséget, mert a cikkben foglalt kifejezések valódiságuk esetén bünygyi eljárás megindítására adnának okot. Az a kifogás, hogy nem Anka a szerző, nem volt figyelembe vehető, mert ez a bejelentés elkészült. Enyhítő körülménynek vette a bíróság Anka büntetlen ítéletét és azt, hogy a felelősség őt csak másodsorban terheli. — Az ügyész súlyosbításért, Anka a bűnrészség megállapítása miatt felebbezett.

A budaörsi csata emléke a rojalistáknál.

Budapest, október 23. Csütörtökön volt a budaörsi csata évfordulója. — Ennek a szomorú napnak évfordulóját megünnepli a magyar keresztény royalista klub. A király oldalán a budaörsi csatában elesettek lelkiüdvéért engesztelő szentmiseáldozatot mondtak. A mise csütörtökön délelőtt 11 órakor volt a Ferenciek belvárosi templomában. A misét dr. Székely István apát kanonok, egyetemi professzor mondta.

Frreich elmeállapotának megvizsgálása végett Budapestre szállítják.

A meggyilkolt Egyedi már 5 évvel ezelőtt is gyanakodott vejére,

Sopronból jelentik: Mint beavott helyről jelentik: A vizsgálat befejezése előtt Frreich Ernőt felhozzák majd Budapestre és itt a gyűjtőfogház mellett lévő igazságügyi megfigyelő intézetben vizsgálják meg elmeállapotát a törvényszéki orvosszakértők.

Csornán és Egyeden csendben folytak tovább a tanukihallgatások, hogy tisztázzák volt-e Frreichnek tettestársa és kik lehettek bűnsegédek. Ez irányban kihallgatták Egyedi Mariskát, azonban eredmény nélkül. Ő volt az ugyanis, mint ismeretes, aki elítélte édesapja előtt, hogy Frreich a kastélyba érkezett. Erre vonatkozóan Egyedi Mariska azt vallotta, hogy ez máskor is előfordult, ezáltal pedig atyja beteg is volt és nem akarta őt ingerelni. — Arra a kérdésre, hogy a gyilkosságot megelőző délután Frreich-hal beszélgetett a kertben, este 11-ig pedig atyjával tárgyalt, azt a felvilágosítást adta, hogy ki akarta őket lekítenni, de mert látta, hogy Frreich pénzügyét, amelyet a család

nagy szegényének tartott, nem tudja elsimitani, gyorsan csomagoltott és elutazott.

Sopronban most jelentkezett egy asszony, aki egy vámrőséghez beosztott vámvizsgáló felesége s aki mint Komorna évekig állott az Egyedi-család szolgálatában. Ez az asszony elmondotta, hogy Frreichet sohasem látta szívesen Egyedi Arthur, sófi egyenesen kerülte, szemébe nézni pedig nem mert, félt rettenetes erejű szeméitől és 1919-ben megtörtént az, hogy a meghívott vadász csak már mind kocsiban ültek, várva, hogy elinduljanak pukákkal vadászni, amikor Egyedi Artur észrevette, hogy a vadászok között ott van puskásan Frreich Ernő is; erre az a fordulat történt, hogy Egyedi sarkon fordult és kijelentette, hogy nem megy vadászni. Így aztán nélkülüle esett meg a vadászat. — Az útkön maradt Egyedi pedig kijelentette szűk családi körben, hogy nem szeret puskát látni annál az embernél... — Előérzet volt ez, vagy alapos félelem? Most ez után is kutatnak.

Moszkvában kivégeztek egy bolsevista magyar ügyvédet.

Moszkvából érkezett hírek szerint az ottani forradalmi törvényszék halálra ítélte és kivégeztetett egy neves budapesti ügyvédet, aki nagy szerepet játszott a forradalomban s a diktatura alatt rövid ideig Kassa parancsnoka is volt. A forradalom bukása után Erdélybe emigrált és onnan ment Szovjetországba. Bővebb részletek, szintugy az ügyvéd neve még hiányoznak.

Az orosz szovjetkövetésen a kivégzés hírére megerősítették, így a Moszkvából érkezett híradást igaznak fogadhatjuk el.

Honthy Hanna a Blaha Lujza színházhoz szerződött.

Megirtuk, hogy a Blaha Lujza színház legközelebb a Kain és Abel című francia operettet mutatja be. Az operett vezető női szerepét, mint értesülünk, Honthy Hanna fogja játszani, akit most szerződtetett az Unió.

A németek őrizetbe vettek egy eltévedt francia léggömböt.

Berlin, október 23. Az október 11. napján San Cloudban felszállt francia szabad léggömb nem kapott engedélyt a német területen való átrepülésre, éppen ezért a léghajót kikötésekor őrizetbe vették, de a francia lapokkal ellentétben, nem ko-bozták el. A léggömb szabadon engedése ügyében még nem történt döntés.

A tanítók kívánságai a Kansz előtt.

Budapest, október 23. A KANSZ országos tanítói szakköre csütörtökön Ottó Károly elnöklésével választmányi ülést tartott, amelyen megvitatták főbb kéréseiket. A tisztviselők véleményeit legutóbb aranykoronában megállapító kormányrendelet nem részesíti a tanítókat a velük hasonló képzettségű tisztviselőkkel egyforma elbánásban. A menekülni kényszerült vagy ki-tüntetésképen tanügyi hatóságokhoz beosztott igazgatók pótlékait beszüntették. Kívánják, hogy az illetmények kiutalásának joga a tanfelügyelők ruháztassék, nem pedig a pénzügyi hatóságokra. A tanfelügyelet és tanítóképzés sürgős reformját kívánják.

A német nemzetiek listavezetője Ludendorff.

Berlinből jelentik: Az egyes pártok ma kezdték meg jelölt listájuk összeállítását.

A német nemzetiek jelölt listáján élén Lódendorf áll.

Tart a szerb kormányválság.

A horvát nemzeti párt éles állásfoglalása a király ellen.

Belgrád, okt. 23. A kibontakozásra irányuló tárgyalások az egész nap folyamán voltak. A király célelőtt este hosszabb kihallgatáson fogadta Dávidovicsot.

Belgrád, okt. 23. A horvát nemzeti képviselőt ma Zágrábban rendkívüli ülést tartott, amelyen igen éles rezolúciót fogadtak el. A rezolúcióban utaloznak a másik tényezők a korona ténykedése ellen.

Belgrád, okt. 23. A király ma Dávidovicsot és Petrovicsot fogadta kihallgatáson. Utána a miniszterek kijelentették az újságírók előtt, hogy a horvát képviselők Zágrábban hozott mai éles határozata igen káros benyomást tett Belgrádban mind azokra a politikuskokra, akik a horvátokkal való megegyezést őszintén kívánták. Radics és párthívei mai fellépése a kormány helyzetét jelentékenyen megrendítették, úgy, hogy a Dávidovics kormány helyén maradásának kilátása a minimumra csökkent.

Megölte a sógorát, amiért nem a felesége kapta az örökséget.

Miskolc, okt. 23. Ifjú Dudás András földműves ez év májusában mellbeszurta sógorát Drótos Lajosné, aki a szurás következtében meghalt. — Dudás abbéli elkésredésében követte el tettét, hogy apósa az örökséget nem az ő feleségére hagyta, hanem Drótosnéra. Ebben az ügyben ma ítélkezett a miskolczi kir. törvényszék. Dudás büntetésnek mondta ki szándékos emberölés bűntettében ezért 10 évi fegyházra ítélte.

Lapkihordokat
felvesz a kiadóhivatal!

Színház

A Csokonai-színház műsora:
Okt. 24. Casanova, operette. D) bérlet.

Kreutzer Szonata.

Bemutató a Csokonai-színházban.

Alfréd Savoir neve ma a „legszelembesebb francia szerző” jelzővel ismert. Párisban is sok harcot, küzdelmet jelent, míg valaki a színpadról gránccal nélkül leszóllhat a nagyközönséghez. Mert Páris, a nagy világváros ma Európa szíve, ahol nemcsak a jó de a rossz érzések, ösztönök és indulatok megvonaglanak. — Mikor Tolsztoj Leó Kreutzer sonátáját színpadra átdolgozta, magasba lendülő írói pályája indulásánál volt és tagadhatatlan, hogy egyéniségének markáns vonalát már itt is kirajzolta. Alfréd Savoir Páris fia, — szív és lélek szerint francia és mégis Tolsztoj Leó nagy, mélyen és őszintén Kreutzer sonátáját dramatiszta színpadra. A dramatizáció alapfogolata Tolsztojtól gyökerezik, de a színpadi mű a francia szellem dus talajából nő fel és virágzik ki.

A francia író átélte és átírta a filozófiai gondolatoktól ékes regényt és igen szerencsésen szcenizálta, mert a cselekmény és a történet sorrendjét a jó színpadi művek törvényszerű szerkezete szerint építette meg.

Kreutzer szonátában főként az Frökké féltékeny férfi típusát metszi az íróba a szerző. Mert itt a férfi, Pozdnizsev Gregor a főhős, ő a tudatos 40 éves férfi, aki tisztában van az élettel, hogy egyszer el kell veszítenie a feleségét. Ez az önmegbecsülő vívódás tobzódik végig mind a négy felvonáson, a strindbergi, sőt inkább a Kraft-ebingi látással és magyarázattal. Tökéletes, klasszikusan tömör és lényegbeli. Azon igen kevés színpadi művek közé tartozik, amelyek ma nemcsak irodalmi, de színpadi sikert is jogosan elérhettek. El is érte. Az intelligens, részletekben is tökéletesen ható előadás kétségtelenül ennek a szezonnak egyik legértékesebb eredményét képviseli. *Thuróczy Gyula* a férfi szerepében nagy elmélyvéssel, önértesítő lelő éggéssel élte ki magából élő eleven a való életben igen ritka alapot. Játékos módszere, művészi fel fogása megtudta érzékelni azokat a lélektani problémákat és az új, hitetlen társadalom talán végzetesen menthetetlen látomásait, amelyeknek egyik jellegzetes bírója a tragikus hős, Pozdnizsev Gregor. — *Halasi Mariska* a feleség, *Laura* szerepében volt egyénien kiváló, átgondoltan tökéletes. — *Rajz Ferenc* Trukhaevszky-je kitérő alakításban jelent meg. Kiváló volt még *László Gyula*, *Füspöki Rózi*, *Császár Rózi* és *Hortobágyi Arthur*.

Az est példás sikeréből nagy rész illeti *Rólkó Józsefet*, aki a rendezésben végzett igen szép és maradó dandót.

L. K.

A színházi iroda jelentései.

Önmaának csinál reklamot Casanova látványos nagy operette és annak tökéletes előadása, mit bizonyít, hogy mindig többen és többen látogatják az előadásait. A slágerszámba menő darab, a bérlekre való tekintettel már csak kétszer van műsorra tűzve.

Kacagó-esték lesznek A párisi lány legújabb francia énekes bohózat előadásai, melynek szombati és vasárnapi előadásaira jegyek már válthatók.

Háromszoros létszámcsokkentés lesz a közeljövőben.

Létszámcsokkentés most, decemberben, jövő évben júniusban és decemberben. — 1926. június 30-ig semmiféle megüresedett állást nem lehet betölteni. — Zajos vita a város jog- és pénzügyi bizottságában a létszámcsokkentő bizottság összevágatása és a jogorvoslat nélküli határozatok körül.

Bejelentették már, hogy a szanálási akcióval kapcsolatban újabb létszámcsokkentés alá fog kerülni az ország közigazgatása, mely alól a városi törvényhatóságok se lesznek kivételek. Az általános tájékoztató rendelet erről már napokkal ezelőtt megérkezett dr. Magoss György polgármesterhez. A rendeletet, mely általában a város háztartásának rendezéséről és ezzel kapcsolatban az újonnan végrehajtandó létszámcsokkentésről intézkedik, tegnap tárgyalta a város jog- és pénzügyi bizottsága.

A rendelet intézkedéseit dr. Vass Károly tanácsnok ismertette. Előadta, hogy a múlt évben két ízben volt létszámcsokkentés. Az első saját elhatározásából, önként hajtott végre a város. A másodikat már törvény rendelte el: ennek folyamán 16 alkalmazottját eresztette szélnek a városi hatóság. A mostani létszámcsokkentő rendelet maga elismeri, — hogy a harmadik évi csökkentést nehéz lesz keresztülvinni, hiszen a múlt évi sem járt kellő eredménnyel. Az előirt 20 százalékos helyett általában 12 százalékos tudtak elérni csak. A városok területeikben nem csökkentek, ellenben teendők szaporodtak.

A rendelet — folytatta ismertelését Vass tanácsnok — nemcsak a létszámcsokkentést, hanem

a közigazgatás egyszerűsítését is előírja.

Általános irányelvként első sorban az adószedések átszervezését a közigazgatás gazdaságosabb kihasználását, így például tanács ügyosztály összevonását és az irásbeliségnek minél szűkebb területre való korlátozást kell tekinteni. Ugyanezt a célt kell szolgálni a létszámcsokkentésnek is, mellyel a városok anyagilag is nagy megtakarításokat érhetnek el, miután az állam megvonta a fizetésekhez való hozzájárulását.

A rendelet szerint a következő fontos tisztviselői állásokat meg kell szüntetni.

1926 június 30-ig pedig semmiféle megüresedett állást nem lehet betölteni

— ha csak nem a minisztertanács felhatalmazásával. A létszámcsokkentés végrehajtására egy

teljes hatáskörrel bíró bizottságot kell alakítani, melynek határozatai megfellebbezhetetlenek.

Lehet a tavalyi bizottság is.

Ez a bizottság még december hónapban köteles határozni a csökkentés felől.

A decemberi létszámcsokkentést újabb csökkentésnek kell követnie, még pedig 1925 június és december havában. Tehát a létszámcsokkentés háromszoros lesz.

Az elbocsátottak hat hónapi fizetéses szabadságot kapnak, az ideiglenesek csak egy hónapot. Új állást szervezni ez idő alatt nem lehet.

Az egyszerűsítés kérdésével kapcsolatban rámutat a miniszter arra, hogy közigazgatásunk rendszere elavult. Ezért az egész országra egységes, egyszerűsítő tervet fog kidolgozni, de addig is köteles a város önkormányzati uton megvalósítani a kézen fekvő egyszerűsítéseket. Például a bizottságokat melyekben keresztül mennek az akták, redukálni. Egyes tanács ügyeket a polgármester hatáskörébe utalni.

S egy-egy tisztviselő kezében többféle reszortot lehet egyesíteni.

Dr. Vass Károly azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a tavalyi lét-

számcsokkentő bizottságot küldjék ki a főispán elnöklété alatt, ugyanazokkal a tagokkal, tehát: *Kernhoffer József, Schwartz Vilmos, Poroszlav László, Jóna István, dr. Radó Rezső, dr. Vársány István és dr. Vass Károly* tagokkal, akikhez még kibővítésként *dr. Miszty Károly főügyész és Ary Lajos főszámvevő kiküldését is javasolja.* Ez a bizottság a jövő héten megkezdi munkáját és sorra járja az összes városi hivatalokat és üzemeket, hogy észrevételeit a helyszínen személyesen szerezhesse meg.

A megindult vita során dr. Vársány István tanácsnok a rendelet egy oly intézkedését tette szóvá mely szerinte súlyos alkotmányjogi sérelmet idéz elő. A rendelet előírja ugyanis, hogy a városi tisztviselő, akit a közgyűlés egy olyan ügy végrehajtásával bízott meg, mely miniszteri jóváhagyás végett fel lett terjesztve, saját személyében felelős a végrehajtásért. Ezzel a rendelettel

a kormány sakkban tartja azt a városi tisztviselőt, kit más oldalról a törvényhatóság lát el munkakörrel.

Kéri, hogy a város írjon fel a belügyminiszterhez és kérje az intézkedés hatályon kívül helyezését.

Dr. Markovics Elemér kifogásolja a bizottság összeállítását.

Sok a tanács tag a bizottságban, pedig ez ellenkezik a rendelet intenciójával. Vannak a törvényhatósági bizottságnak régi, kipróbált tagjai, akik ismerik a közigazgatás menetét. Ilyeneket kell választani.

Dr. Vársány: Nem hiszem, hogy a tanácsnokok nem tudnának felemelkedni arra a magaslatra, melyet a kérdés nagy jelentősége megkövetel.

Versényi Tibor: Semmi esetre sem hagyom ki a tanács tagokat; ők a kérdés legalaposabb ismerői s ők érzik át legjobban elbocsátandó tisztviselő kollégáik sorsát és az azokról érhető felelőségre vonat.

Dr. Markovics: Eppen ez az. Aki el lesznek bocsátva, azok arra fognak gondolni, hogy a bizottság tanács tagjai nem védtek meg kellőképpen az ő érdekeiket, vagy hogy éppen ellenük dolgoztak, még mint kollégáknak is. Ekkor a gyűlés már meglehetősen zajossá vált, úgy hogy Juhász Ignác csak nagy zajban, sürü közbeszóla-soktól kísérvé szólhatott hozzá a kérdéshez. Azt fejtette, hogy a kormány rendelete, mely semmiféle jogorvoslatot nem nyújt a bizottság határozataival szemben: jogellenes és igazságtalan. Mikor számtalan család egzisztenciájáról van szó, nem lehet az első fokú ítéletben megnyugtatót találni.

A kormány szerinte a szanálási törvényben csak általános felhatalmazást kapott a létszámcsokkentésre, arra azonban, — hogy minden jogorvoslatot elnémítsion, nem kapott felhatalmazást.

Szerinte fel kellene írni a közigazgatási bírósághoz és annak döntése alá bocsátani azt a kérdést, hogy a kormánynak joga van-e rendeletileg ilyen jog- és igazságellenesen intézkedni.

A felszólalásra Miszty Károly és dr. Vass Károly tanácsnok feleltek. Azzal védtek meg a kormány rendeletét, hogy az első létszámcsokkentésnél is ki volt zárva a jogorvoslat. A labilis védekezést magdévá tette a bizottság többsége, holott az első létszámcsokkentés önálló törvényen, — míg a mostani a szanálási törvény általános felhatalmazása alapján ki-

adott kormányrendeleten alapul, így tehát

a két létszámcsokkentés semmiféle kapcsolatban nincs egymással.

Ezután a bizottság elfogadott mindent. Elfogadta dr. Vass Károly előterjesztését a bizottság megalakítására és arra vonatkozólag is, hogy ez a létszámcsokkentő bizottság legyen egyúttal a közigazgatás egyszerűsítő bizottság is. Elfogadta dr. Vársány indítványát is, hogy a rendeletnek általa előadott, alkotmányjogilag sérelmes rendelkezése miatt felírják a belügyminiszterhez.

Dánér Bélát elévülés címén felmentették.

A budapesti ügyészség ötrendbeli rágalmozás címén eljárást indított vitéz Dánér Béla dr. királyi ügyész ellen, aki a Nép és a Szózatban több támadó cikket írt Szomjas Gusztáv volt hadudármegyei főispán ellen. Dánér azt állította cikkeiben, hogy Szomjas egyebhez nem ért, mint a vadászathoz, állandóan madarakra vadászik, ezért elhanyagolja a közigazgatást. Szomjast tulajdonképpen Durstignak hívják és ezért madárszakértő hogy értsen a jama-darakhöz. Dánér Béla dr. rágalmozási ügyét ma tárgyalta Schád Ernő dr. törvényszéki bíró tanácsa, ahol a vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek és kérte, hogy a bíróság rendelje el a valódiság bizonyítását. Miután ettől Dánér elkeslett, a bíróság bizonyítási kérelmet elutasítja, egyben konstataja, hogy az ügyben különböző iratok beszerzését rendelték el, amit hónapokon át eredménytelenül sürgettek. Tekintettel arra, hogy ez a sürgés az elévülést nem szakítja meg, indítványt kért az ügyésztől. Bíró Kálmán dr. főügyész helyettes nem reagált erre a megjegyzésre, hanem elmondotta a vád beszédét, majd Dánér Béla néhány szavas védekezése után a bíróság Dánér elévülés címén felmentette a vádlottat. Az ítélet jogerős.

A mozgószínházak műsora:

URÁNIA. A Minaret szonata, Talmadge legújabb filmjében páratlanul szép alakítást nyújt. Gyönyörű keleti felvétel k.

VIGSZÍNHÁZ. Éljen a király Jackie Coogan parádés szerepe. A kis Jackie kiforrott művésze csillog ki minden mozdulatában.

Jon I Ki a Ghettóból. Korunk hőse, Hulyvoo I.

eztől, briliánsat, hamis fogat legújabbabb árban
VÉSZEK.
STREMER BÉNYÓI Kálmán 2. I-űz.

Középiskolai végzett fiú
tanulónak
lapunk nyomdájában
felvétetik.
Vergő-utca 5. szám.

Őszi idényre
valódi
angol raglan
téli kabát és öltöny, valamint
női kabát szövetek legolcsóbb
árban
Fischer Adolf
ÉS FIA
PIAC-UTCA 61. SZ. ALATT
szerezhető be

Hírek

Dr. Jóna Ödön temetése.

Tegnap délután ezrekre menő közönség részvétele mellett temették el a sik szenvedés után fiatalon elhunyt Jóna Ödön dr. orvost. A gyász szertartás a Batthyányi-utca 11. sz. alatti gyászszobán kezdődött, ahol tegnap délelőtt ravatalozták fel dr. Jóna Ödönt. Egész délelőtt a kondoleálók sokasága kereste fel a ravatalt. A temetési szertartás megkezdése előtt tegnap délután szinte hullámzott a Batthyányi-utca a gyászoló közönség, akiknek sorában több kiváló notabilitás is megjelent. A temetési szertartást Lindenberger János prépost végezte nagy szeretettel, majd gyászkozsira helyezték Jóna Ödön koporsóját s a gyászmenet elindult.

Jóna Ödön dr. tartalékos katonakorvos volt s a harcizereket megjárta, egyfelől ezért, másfelől meg a csendőrségi orvosa volt, így a temetésére kivézenyelték a katonazenekart is, melynek halotti gyászinduló mellett vitték el Jóna Ödön dr. utolsó útjára. — A sírnál, a sírbeszentelése után átadták az anyaföldnek.

— **A protestáns templom szűkös-szerűsége.** — Ezen a címen tart Farkas Győző lelkész f. hó 26. án vasárnap d. u. 5 órakor az ev. templomban előadást.

— **Gábel Ernő utóda** — Nagy Károly rendőrkapitány. — Gábel Ernő hajduböszörményi rendőrkapitányt felettes hatósága elmozdította állomáshelyéről. Utódjául Nagy Károly debreczeni rendőrkapitányt nevezte ki a kerületi kapitány Nagy Károly debreczenben a rendőrbíró-sági ügyeket vezette, új beosztását szombaton veszi át.

— **Még mindig húzódik a három új gyógyszerár körül keletkezett vita.** Emlékeztet, hogy a város területén nemrégiben felállított három új gyógyszerár joga körül nézeteltérés keletkezett a város és a népjóléti miniszter között. A város magának vindikálja a gyógyszerárjogokat azon a címen, hogy ő kezdeményezte, míg a népjóléti miniszter a tulajdonosoknak ad igazságot. Többszöri felirat után a jog és pénzügyi bizottság elhatározta, hogy ismét felír a népjóléti miniszterhez, új adatokkal támogatva a maga igazát.

— **A székely egyetemi hallgatók kérelme.** A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesületének budapesti központja a menekült székely egyetemisták sulyos anyagi helyzetére hivatkozva azt kérte Debreczen város tanácsától, hogy vállalja magára egy hallgató eltarását, olyképpen, hogy e célra állandó alapítványt tegyen. A kérelem a jog és pénzügyi bizottság elé fog kerülni.

— **Az ev. egyházi adó most október havában esedékes,** annak befizetését kéri az ev. pénzügyi bizottság.

— **Könyvvásárlás az iskolai bírságpénzekből.** Az új beskoláztási törvény szerint az iskolai bírságpénzeket minden egyes iskolának könyvesbeszerzésre kell fordítani. Dr. Csűrös Ferenc kultúratanácsnok az e célra alakított bizottságot rövidesen össze fogja hívni, hogy az eddig befolyt bírságpénzek szétosztásáról intézkedjék.

— **Az Old Boyok tornász csapata első gyakorlatát ma, pénteken délután 6 órakor tartja a ref. főgimnázium tornatermében.** Torna után barátságos vacsorai vagy vacsora utáni összejövetel lesz.

Ujhelyeket keresnek az építendő templomoknak

„Ne kerüljön sok anyagi áldozatba a templomhelyek megszerzése.”

Megirtuk annak idején, hogy a városi műszaki ügyosztály a városi tanácsnak bemutatta javaslatát a debreczeni egyházak építendő templomainak elhelyezésére vonatkozólag. A javaslat az új róm. katolikus templom részére a Hatvan-utca végén levő terület, a református templomnak a Homokkertet, az ág. ev. templom részére pedig Csapó-utcán, annak megtörésénél képzendő terület jelölte ki. Míg a róm. katolikus templom helye nem kíván nagyobb átalakítást, addig a ref. és az ág. ev. templomok helyén ma még lakóházak állnak.

E két templom felépítése tehát a mai

sulyos lakásviszonyok miatt szinte lehetetlen, eltekintve attól, hogy a házak kisajátítása rendkívül nagy anyagi terhet róna a városra. Ezek figyelembevételével a városi tanács arra utasította a műszaki ügyosztályt, hogy készítsen új tervet és vizsgáljon olyan templomhelyeket keresni, amely kevés átalakítást és így kevesebb anyagi áldozatot kíván a várostól.

A templomhelyek felől végeredményben egy adhoc bizottság fog dönteni, melyben Csóka Sámuel elnöksége alatt az érdekelt felekezetek kiküldöttei is helyet foglalnak.

Hódít az aranykorona.

Aranykoronás ebadó, zenetani óradíj és letelepedési-, lakhatási díj.

Az aranykorona örösen hódít minden téren. A város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap ülésén megint több tekintetben rátért az aranykoronás utra. Így aranykoronában állapította meg az ebadó, még pedig hasznos ebek után 2, vadászebek után 10, s luxus ebek után 24 aranykoronában. — A városi zenede ebadó tanárainak fizetését is aranykoronában állapították meg minden heti óráért havi

5 aranykoronát számítva. Az iparos tanonciskola ebadó tanárainak is aranykoronás óradíjakat állapítottak meg. Elfogadta a bizottság az a javaslatot is, hogy a külföldiek lakhatási díj fejében 100—400, ugy belföldiek, mint külföldiek letelepedési díj fejében 20—200, a közvégső kötelekbe való felvétel díjában pedig belföldiek 10—500, külföldiek 100—800 aranykoronát fizessenek.

Szeged is reflektál az aradi vértanúk szobrára.

Országszerte mozgalmakat indítanak az emlékműért.

Debrecennek az aradi vértanúk szobraért indított mozgalma az egész országban élénk viszhangot keletkezett. A mostoha sorsra került, remek emlékmű megemlékezői érdekében egymásután sorakoznak fel az ország nagyobb városai, késznek mutatkozva az emlékmű szállításával és elhelyezésével járó költségek viselésére. Megirtuk, hogy Budapest és Debreczen mellé — melyek elsőnek jelentették be igényüket — a napokban Makó is csatlakozott. Most arról

értesülünk, hogy Szeged város is hasonló irányú mozgalmat jelentett be. Erős versengés indult tehát meg a hontalanná lett emlékműért. — Még csak a mozgalom kezdetén vagyunk, valószínűnek kell tehát tekintenünk, hogy a versengés még sokkal erősebb is lesz. Minden esetre az volna méltó Debreczenhez, hogy ha már elsőnek szólalt fel ez ügyben, továbbra is elsőnek vezesse a kegyelet akcióban.

Országos ebkiállítás és műkotorékversen Debreczenben

Az Országos Magyar Foxterrier és Tacskótenyésztők Egyesülete október 26-án, vasárnap, az Arany Bika dísztermében ebkiállítást és műkotorékversenyt rendez. A kiállítás a magyar ebtenyésztés legkiválóbb példányai kerülnek bemutatásra, a mindenkor élvezetes műkotorékversenyen pedig az ország leghíresebb ebei versenyeznek egymással — rókára s borzra. A versenyek vasárnap délelőtt 9 órakor kezdődnek és délután folytatják őket. A kiállítás és a műkotorékversenyt jótékony célt szolgál, mert az egyesület a tiszta jövedelmét Debreczen szegényei javára ajánlotta fel.

A „Debreczen” telefon száma: 789.

Miért vág keserves kémet a cseh oroszlán

Pozsonyból jelentik: Dideczky, — nagyrocei katolikus plébános ellen a rózsahegy államügyészség eljárását indított közönség elleni kihágás és durva becsületesértés miatt. Dideczky ugyanis a múlt évi szeptemberi választási kortesutján kezébe fogta a csehországi állami címert és a következőket mondotta: „A címerben egy két farku ágaskodó oroszlánt látunk, melynek mellén Szlovenszko három hegysége és egy kereszt látható. Ez azt jelenti, hogy a cseh oroszlán felfalta a tótokat és azért vág olyan keserves pófát, mert most már szeretné kiadni”. A rózsahegy törvényszék Dideczkyt 400 korona pénzbüntetésre ítélte. A pozsonyi tábla most ezt a büntetést 14 napi fogságra emelte fel, de a büntetés végrehajtását felfüggesztette.

A vámkülföldről postaforgalomba behozott áruk forgalmiadójának lerovása.

A kamara figyelmeztetése a kereskedőkhöz és iparosokhoz.

A forgalmi adó törvény értelmében minden vámköteles áru behozatala a forgalmi adónak tárgya és az első belföldi szerző köteles a behozott áru ellenértékének 3 százalékát forgalmi adó fejében megfizetni. — Azonban a forgalmi adót a vámhivatal csak abban az esetben veheti ki az áru ellenértékének 3 százaléká-lan, hogyha a kereskedő illetőleg iparos az adóalap nagyságát bizonyító számlát prezentálni tudja. A behozatalra került áru forgalmi adó alapjának ugyanis legnagyobb részét az áruért fizetett vételár teszi ki. Ha ezt a vámhivatal ismeri, akkor az adóalap további tényezőit, aminők a vám, a fogyasztási adók, illetékek, már könnyen ki tudja számítani. Ha azonban a vételárat feltüntető számlán az importot nem tudja felmutatni, abban az esetben a vámhivatal az általános forgalmi adót előzetesen a behozatali vám 60 százalékának megfelelő összegben állapítja meg és szedi be. Minthogy pedig a behozatali engedély rendszer megszűnésével kapcsolatban az új vámtarifa tételeit is életbeléptették, amelynek tételei ismert okokból rendkívül magasak, az így kivetett forgalmi adó az importőröknek igen jelentős többkiadást okoz. — Igaz ugyan, hogy amennyiben később a számla bemutatása alapján 3 százalékkal kivetett forgalmi adó és az előzetesen 60 százalékkal kivetett forgalmi adó között különbség mutatkozik, az importőr az esetleg fizetett többlet visszatérítését a pénzügyigazgatóságtól igényelheti, azonban ez az igénylés hosszas utáni járással jár és nagy időt vesz igénybe, mely idő alatt a fizetett többlet kamatvesztését az importőr szenved.

A kamara épen ezért felhívja az importőröket arra, hogy az áru külföldi feladóját figyelmeztessék, hogy ha csak egy csomagot ad fel, abban az esetben az eredeti számlát helyezzék el a csomagban és a megrendelőnek küldjön egy számla másolatot, ha pedig több csomag kerül feladásra, úgy az első csomag számláján világosan és érthetően jegyezze föl, hogy az egész küldeményre vonatkozó eredeti számla melyik csomagban van elhelyezve, hogy az így azonnal megtalálható legyen. Ha ezt a tanácsunkat a kereskedők és iparosok megfogadják, úgy érzékeny anyagi károsodásoktól óvhatják meg magukat.

Kereskedelmi és Iparkamara Elnöksége.

— **A hernyó elpusztította a debreczeni makktermést.** — A napokban megláttuk, hogy Debreczen város a csemeteiskola céljaira 200 mázsa makkot vásárolt. A tanács előtt e vásárlás elhatározásakor még nem volt tisztázva, hogy a város 27,000 holdnyi erdősege mellett, hogy szorul ilyen makkvásárlásra. Zöld József tanácsnok a tegnapi tanácsülésen az utólag beszerzett adatok alapján előadta, hogy a debreczeni erdőben összesen legfeljebb 3 mázsa makkot lehetne összeszedni. A hernyó elpusztította. Ezért kénytelen a város vásárlásra fanyalodni.

— **Ellopta a polcokat.** Karay Sándor kollegiumi internátusi igazgató feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes a kollegiumi internátus több szobájának szekrényéből a polcokat kilopta. A megindult nyomozás során a tettest Forgács Antal volt internátusi szolgáló személyében elfogták. Eljárás indult ellene.

Békebell United Kingdom teák
 Bor Legfinomabb angol tea rumok
 Likőr Francia, olasz, portugál szardiniák
 Pezsgő Friss oroszhal és koronaszardínia
 Legjobb csemegecsajk és teavaj

Csanak József K. Rt.
 fűszer és csemegekereskedése, Piac-utca 51.
 Telefon 70. Alapítva 1823

Lesz-e a nagyerdei klinikához villanyos?

Brutalitásoknak vannak kitéve a klinikákhoz gyalog igyekvők.

A városi jog és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén dr. Nyiri Ernő rapirend előtti felzárkózásában felhívta a bizottság figyelmét az egyetemi klinikák nehéz és veszélyes megközelíthetőségére. Egy egész városrész már a nagyerdei egyetemi telep, még sincs rendes közlekedés hozzá. A villanyos megállólót az egyetemi klinikáig egy kivilágítatlan, sötét ösvény vezet, melyen este életveszélyes a járás. Konkrét eseteket hoz fel, hogy járókelőket megtámadtak ezen az úton. Például egy leány ellen merényletet követtek el. Kéri, hogy intézkedjenek úgy a villanyosvonatnak a klinikáig való meghosszabbítása, mint a gyalogösvénynek lámpákkal való ellátása iránt. Az elnöki dr. Vargha Elemér tb. főjegyző azzal nyugtatta meg a felzárkózót, hogy mindkét intézkedés már utban van.

— Az iparostanonciskola téli tanfolyama. Felhívom azokat a kisműves, ács, szobafestő, páfésztű mestereket, akiknek tanoncát az iparostanonciskola téli tanfolyamának látogatására vannak kötelezve, hogy tanoncukat 8 nap alatt irassák be, mert a tanfolyam november 2-án megkezdődik s aki addig be nem iratkozik azt az iparhatóság a törvény értelmében kénytelen lesz sulycs bírsággal sújtani. Dr. Gulyás István iparostanonciskolai igazgató.

— Lux Arnold gyógyszerész a napokban egyik ügyfelemnek a budapesti törvényszéknél megtartott tárgyalásán mint tanu fél millió korona díjat kapott, melyet jótékony célra engedett át. A félmillióból nekem 100.000 koronát adott szegények felségélyezésére. Ezt az összeget a pár év óta súlyos beteg kereset és munkaképtelen Mohos Lajosnénak adtam át, aki mások könyörületéből tengeti életét. Fogadja a jószívű nemeslelkű gyógyszerész halás köszönetemet. Czipott György ügyvéd.

— A város megfeleltette az Erzsébet-utcai mulató engedélyét. A legutóbbi városi közgyűlés arra utasította a városi tanácsot, hogy feleltesse meg a rendőrség által az Erzsébet-utcai mulató részére kiadott engedélyt. Dr. Tóth Emil tanácsnok a tegnapi tanácsülésen bejelentette, hogy a főügyész az illetékes felsőbb hatóságnál beadta a tanács feleltetését.

— A város házi betegsegélyző intézetét állít fel. Az utóbbi időben többször foglalkoztak a városi hatóság illetékes faktori azzal a kérdéssel, hogy feltétlenül kénytelen-e a város alkalmazottait és munkásait a munkásbiztosító pénztárnál biztosítani. A város szerint a mai helyzet ugyanis nem gazdaságos. A legutóbbi három hónap alatt például a város 10 milliót fizetett a pénztárnak s ezzel szemben csak három ízben vettek igénybe alkalmazottait. Dr. Tóth Emil tanácsnok a tanács tegnapi ülésén azt javasolta, hogy a város maga biztosítsa saját pénztáránál az alkalmazottait. A tanács elfogadásra fogja ajánlani a javaslatot a jog és pénzügyi bizottság elé.

x Filc kalapok, svájci sapkák minden színben százötvenezer koronáért. Bőrkalapok nagy választékban a Kalapüzemben, Piac-u 9.

x Tűkőrgyártás, üvegcsiszolás régi tűkrök újjáöntése Sipkóvá Béla üvegműipari vállalat Sziv-utca 14/15. Telefon 35-6.

20 millió K értéket lopott egy cselédleány.

A napokban Lobstein debreceni kereskedő feljelentést tett a rendőrségen Kovács Lidia nevű cselédje ellen. Az történt ugyanis, hogy Kovács Lidia nevű cselédje a múlt este egyikén moziba ment s a cselédszoba szekrényének ajtaját nyitva hagyta. Lobsteinék, mivel aprócsopró holmijuk régebben eltűnt, a cseléd szekrényét átvizsgálták. Ekkor aztán a szekrényben olyan holmikot találtak, melyek eredete felől feltehető, hogy azok lopásból származhattak.

A feljelentés után Kovács Lidiaát előállították a rendőrségen és megkezdtek kihallgatását. Ennek során aztán kitudt, hogy Kovács Lidia egy nagymultu cselédleány. Tizenegy év óta cselédeskedik és szolgált Kesserű kuriai bírónak, dr. Radó Rezső kamarai titkárnál, továbbá Lukács Izidor kereskedőnél s mindenhol lopott. Az ellopott holmik értéke 15-20 millió

koronára tehető. A lopott holmik nagy részét anyjának hajduszoboszlói lakásán helyezte el. Ugy Kovács Lidia ellen, mint édesanyja ellen eljárást indítottak. Kovács Lidiaát kihallgatása után a rendőrség őrizetbe vette s tegnap átkísérték a királyi ügyészségre, ahol ellene bűnvádi eljárást indítottak.

Mint az éjszaka folyamán jelenti munkatársunk, a rendőrség elfogta Kovács Lidia barátnőjét is, aki ellen több lopás elkövetésének gyanuja merült fel. Az illető kihallgatása lapunk zártakor még tart.

A nyomozás során gyanu merült fel három Pallagon tanuló gazdasz ellen, akik közül egyet a csendőrségen kihallgattak. A kihallgatásokról eddig a csendőrség a sajtót nem informálta.

Ha igaz, mára ebben az érdekes ügyben érdekes adatokat hoznak napvilágra.

Álmában kikaparta a férje szemét.

Nem mindennapi esemény tartja izgalomban napok óta Munkács lakosságát. Hausmann Samu kereskedő kis fia éjjel álmában kiabálni kezdett: „Mama segíts, medve fojtogat!” Az álmából felriadt asszony ijedelemben a közelében alvó férjének esett és félálomban körmeivel marcangolni kezdte a szemét és csak jajveszékeltésre tért magához végzetes félálomból, amikor férje már félvakon fetrengett mellette. Ez a szerencsétlenség a munkácsi zsidóság köreiből nagy feltűnést keltett, mert éppen a zsidók újévének éjszakáján történt és isteni büntetésnek

tulajdonítják az esetet, mert Hausmann előtte való nap elátkozta önmagát. Ugyanis a munkácsi főrabbi falragaszokon szigorúan hirdette, hogy megtiltja a nőknek kivágott és rövid ujjú ruhában a belépést a templomba. A tiltó rendelet fölött több vitatkozott és Hausmann a vita hevében oda kiáltotta Perlstein Móriának: „Fusszon ki a két szemed, ha neked van igazad!” A rá következő éjjel történt aztán a szörnyű eset. Az orvosok, mutette! akarják megkísérteni Hausmann szemévilágának a megmentését.

Kik dobták a sinekre Nagy József kocsi?

Megírta a „Debreczen”, hogy vasárnap ismeretlen tettesek a Pallagi Gazdasági Akadémia majorja alatt halálosan elverték Nagy József Deák Ferenc-utca 14. sz. alatt lakó kocsiát, majd a Hadházi országot mellett elvonuló vasuti töltés sínei közé dobták. Nagy József gazdasági cselédet eszméletlenül állapotban beszállították a debreceni sebészeti klinikára, ahol kedden meghalt.

Nagy József holttestének felboncolását a vizsgálóbírószágon elrendelték és a hullát szerdán délután a bencetani intézetben dr. Takó Ferenc vizsgálóbírószágon jelenlétében dr. Orsós Ferenc egyetemi professzor s dr. Jákó Gyula egyetemi tanársegéd felboncolták s a boncolásról boncjegyzőkönyvet vettek fel.

A boncjegyzőkönyv részletesen kiterjeszkedik a hulla külszíni leírására. E szerint a hullán több szúrás látható, melyek valami élesebb tárgy től származnak. A halál közvetlen okául a boncjegyzőkönyv koponyaalapi repedést jelöl meg.

Mint már a „Debreczen”-ben megírtuk, ebben az ügyben megindult nyomozást a csendőrség végzi. Eddigi adatok szerint Nagy József a Gazdasági Akadémia kápterjében idegált vasárnap délután. Majd részeg fővel jókedvű gazdaszokba köthetett bele, akik aztán Nagy Józsefet halálosan megsebesítették s a Pallagi Majorra az országgal össze-

kötő ösvényen át kivitték a vasuti sinekhez s ott a sinek közé dobták. A nyiregyháza felé menő esti személynovat mozdonyának éber vezetője azonban az összevert embert észrevette s így a merénylők tervét ezzel keresztül huzta.

Teljesen részeg állapotban gyilkolta meg Karácsony János feleségét.

Jelentette már a „Debreczen”, hogy az életfogytig tartó fegyházra elítélt Karácsony János berettyóújfalui gazda ügyében a kir. ítélőtábla elrendelte a vizsgálat kiegészítését, továbbá elmeállapotnak megvizsgálását. A vizsgálat kiegészítését Prelnesberger Jenő táblabíró vizsgálóbíró szerdán délután tartotta meg Berettyóújfaluban a kir. járásbírószágon nagyteremben.

Mintegy 30 tanu hallgattak ki, akik egybehangzóan azt vallották, hogy Karácsony János idült alkoholist. Évek óta ivott s mikor felesége Szakadt Mária elhagyta, efelőtti elkeseredésében állandóan ivott. Több tanu állítása szerint Karácsony feleségét teljesen részeg állapotban gyilkolta meg. A vallomásokról jegyzőkönyvet vettek fel.

Ma már mindenki tudja

hogy legolcsóbban és legszabab szövöketek

Feldheim Imre

posztóházában Kossuth-utca. 6 sz.

vásárolhat.

Csak egy mosolyt...

Embereknél nem úgy megy.

Egy tanyai gazda feleségét, kinek már négy fiu csemetéje volt, ikrekkel látogatta meg a gólya. Egy fekete meg egy vörös haju csöppség sívalkodott a pólyában. Mikor a négy gyerek közül a legnagyobbik meglátta az új jövevényeket, rövid gondolkodás után a következő tanácsot adta:

— Ides apám, ezt a vereset hagyjuk meg!

— Fagyaltalanítás a városi fürdőben. A városi tanács elrendelte, hogy a városi fürdő viztartányait és a csöveket a tél idejére burkolják be, hogy a víz ne fagyjon bele. A költségek a műszaki ügyosztály számítása szerint 5 millió koronába kerülnek. Dr. Csűrös Ferenc kultúratanácsnok már a múlt évben javasolta ezt a munkát, de akkor a város pénzügyi helyzetére való tekintettel a tanács eljette a javaslatot.

— Elgázolt katona. Vas Jenő hentes kocsi Simkócs Menyhért szerdán délután az Attila-téren a husszállító kocsival elütötte Mártony Gyula szakaszvezetőt. A kocsi ellen eljárást indítottak.

— Pohár a csizmaszárban. Siska Imréné ebcsi lakos a Kiss Lajos Hatvan utca 47. sz. a. korcsmájában három deci bort rendelt, mit ki is fizetett. A korcsmáros észrevette, hogy a három decis pohár eltűnt az asszony elől. Mikor az asszony eltávozott, utána sietett és megmozgatta. A vállán levő csizmaszárból elő is került a pohár. Siskáné azt mondta, hogy véletlenül csuszott oda. Az eljárást megindították ellene.

— Marólugot ivott egy 2 éves kis lelenc gyermek. Jozsa Ernő 2 éves lelenc gyermek lakdunánason Fux Mihály ottani lakoshoz volt kiadva gondozás végett. — A kis fiucska tegnap valahogy egy üveget kotorászott elő, melyben marólug volt. A kis Jozsa Ernő előbb játszadozott a maróluggal telt üveggel, majd az üvegből ivott. A kis fiucska súlyos belsővérüléseket szenvedett és sérüléseiben belehalt. A nevelő szülők ellen vizsgálatot indítottak.

Hirdessen lapunkban.

elsőrendű kárpitos

Szabó József Varga-utca 1., Szent Anna utca sarok. KÉSZ HECSEREK raktár on

KALAPOK

FEHÉRNEMÜEK

legolcsóbban

HERMANN & FRIEDMAN

Piac-utca 10.

a Biká a szemben.

Zsiros szóda szappanfőzéséhez

garantált minőség, nagyon olcsó!

STERN

festéküzletben, Bikával szemben

Piac-utca 10.

Apró hirdetések

AJÁNLAT

Tűzhelyek, edények, vaságyak, kártyalemezek, mindenféle vasárú, legolcsóbban Kormos vaskereskedésben, Csapó-utca 15. 1913
Ha nincsen pénze, megint vehet Koisernél részletfizetésre. Piac 7. 499

Betegeknek hazai gyógy-cognac, rum és likör legolcsóbban beszerezhető a központi illatszertárban, Piac utca 71. (Schwartz butorizlet mellett.) 1413

Elsőrangú kárpitos Szabó József, Varga-utca 1. Kész hencserek, berzely-fotelek raktáron. 105

Jegygyűrűt, fülbevalót, órákat, ékszert legolcsóbban vásárolhat, javíthatat Licht ékszerszűnél, Simonffy-utca 1. 930

Tégla, prima minőségű legolcsóbban, házhoz szállítva, kapható Szent Anna-u. 11. Hortobágy téglagyárnál. 1011

Debreczenszky kárpitosnál Halköz 8. sz. hencserek, plüssdiványok, továbbá matrácok raktáron, javítások szakszerűen készülnek. 1204

LAKÁS, ÜZLET

Két-három szobás modern belvárosi lakással elcserélem, rosi lakásért lelépést fizetek vagy Cim a Hajdúföld kiadóban. 1447

Műhely helyiséget keresek a főtérhez közel. Homok-u. 67. 1373

Elegáns butorozott utcai szoba, központi fűtéssel 1 vagy 2 ur részére kiadó. Cim a Debreczen kiadóháznál. 1451

Csapó-utca elején egy nagy szoba, pince, konyhával, 6 millióért azonnal megkapható. Cim az Egyetértésnél. 1464

Kiadó helyiség ügynöki irodának Csapó-utca 1. szám. Felvilágosítás a házmasternél. 1400

Főutcai irodahelyiség (telefonos, berendezett) átadó vagy bérbeadó. Cim Egyetértésnél. 1453

Kétszobás lakást belterületen keresek. Lelépést fizetek, ügynököt díjazok. József kir. herceg-utca 45. sz. 1472

Albérletbe kiadó november 1-től főtéri két szoba, melyek egyike utcai erkélyes. Cim Debreceni Független Újság kiadóhivatalában. 1481

Azonnal átadom egy kis szoba, konyha, mellékhelyiségekből álló lakásom. Cim a kiadóban. 1490

KERESLET

Tiszta literes üvegeket minden mennyiségben a legmagasabb áron vesz a „Hangya” Rózsa-utcai üzlete. 1097

Tanulót magas fizetéssel felvesz Bészler és Dvid vaskereskedés. Piac-utca 7. 1157

Varró- és tanuló lányokat felvesz Szoboszlai nő divatterme, Péterfia-utca 15. szám. 1436

Veszek kézalul cserépkályhát. Nagy Lajos-iroda Veres-utca 9. 1468

Jókarban levő szenes kályhát megvételre keresek. Cim Gambrinus utcájában. 1435

Pianino jókarban kerestetik megvételre. Cim a Független Újságnál. 1390

Asztalos tanuló felvétetik Vangor Antal építész és butorasztalos. Csapó-utca 9. sz. 1433

Megvételre keresek jókarban levő három ajtó garderober szekrényt. Eladókat a közlőnek a Független kiadóhivatalában. 1486

Veszek két alul cserépkályhát és hentesüzemi huzaralót Nagy Lajos Iroda, Veres u 9. 1455

ÁLLÁST KERES

Bármilyen ápolást elfogadok. Cim az Egyetértés kiadóban. 1424

Szoptatós dadának elmenne egy fiatal asszony. Ispotály-u. 13. 1312

Fiatalkorú asszony egy gyerekkel, aki minden házi munkát ért, gazdaszónynak elmenne falura vagy tanyára. Kálvintér 14. 1463

Fiatalkorú asszony egy gyerekkel, aki főzést és minden házi munkát ért, házmesterséget keres. Egyháztér 14. 1470

37 éves nő, nyugalmazott csendőrfőtörzsörzörmester november hó 1-én barminemű állást elvállal. Cim az Egyetértésnél. 1467

Irodai teendőket, gépirásba és pénztárkezelésben jártas intelligens leány állást keres. Elmenne gyógyszerárba vagy jobb üzletbe is. Cim az Egyetértésnél. 1471

ÁLLÁST KAP

Gyermektelen bejárónőt vagy leányt keresek elsőjére. Jankovics Lajosné, Honvéd utca 9-h. első bejárót. 1415

Jól bevezetett utazót keres Lindenfeld, Dégenfeld-tér 7. 1432

Fodrászegéd koszt-kvartállal felvétetik azonnal, Piac-utca 18 (udvarban). 1459

Élelmes emberek! Ide figyelni!

Aki nekem tíz vevőt hoz, az teljesen ingyen kap egy öltönyt vagy télikabátot. — Nőiszabóságban francia munkavezetést **Fülep Gizella** vezeti. Egy női ruha elkészítése 100,000 kór. Havi részlet mellett készítek öltönyt, costumot, télikabátot.

TEGEDÉS Péterfia-u. 42

Utazó, ki fűszerszakmában jártas, azonnali belépésre felvétetik. Friedmann és Asztalos. Széchenyi-u. 6. sz. 1478

Boltiszolga felvétetik Adorján és Mandel fűszernagykereskedés. Piac-utca 83. 1483

Kerestetik gyermektelen házaspár házmasternek Varga-u. 19., feltételek megegyezés szerint. 1488

ELADAS

Magánjóró cseplőgarnitúra eladó vagy huzatosért elcserélhető. Ehrenreich géplakatos. 1195

Tíz hold prima föld, a város alatt, eladó. Szentanna 11. iroda. 1010

Eladó két villatelek Balatonfüred mellett, Zánkán. Értekezni Szent Anna-u. 10. 1443

Jómenetű fűszerüzlet más vállalat miatt eladó. Értekezni Ajtó-u. 26. sz. 1061

5 mázsa szén eladó. Kétmalom-u. 17. sz. 1480

Eladó József kir. herceg-u. 50. sz. ház. Értekezni Szent Anna-u. 10. 1442

Eladó egy szép sárga kocsi. Zápolya-utca 3.. 1441

**Filc kalapok,
Svájci sapkák,
Bőr kalapok
150,000 KORONÁÉRT!**

Kalapüzem

PIACZ-U. 9. SZÁM.

Sötétkék zsakó, zsakett öltöny és frakk kabát jutányosa eladó. Battlyányi-u. 26. 1383

Hintó, teljesen új állapotban, hajtó kocsi, kumet szerszám a legjutányosabb áron eladó. Kosuth-u. 9. I. emelet. 1436

Pallas teljes, Révai I-XI. lexicon félárért eladók. Gerő, Piac-u. 58. 1444

Eladó egy pult, boroshordó, stuka-tórnád, egy kis bódé. Jánosi-u. 12. 1476

Eladó 3 hold tanyás rész a Fáy-dűlőben. Erzsébet-utca 46. sz. nagytelkű ház. Értekezni ugyanott. 1475

Takarmánynak való tengericsutka eladó. Vigkedvü Mihály-utca 12. 1474

Fekete-fehér, olajos tengelyű hajtókocsi, sárga, olajos tengelyű hajtókocsi eladó. Széchenyi-ut 9. 1473

Elköltözés miatt cédrusfa háló, feket-ölgy ebédlő, mahagoni férfi szoba, villanyesillárók, tükrök olesó áron eladók. Bika bérház I. emelet, 1. sz. 1477

Modern kétemeletes bérpalota, Hatvanu. és Pásti-u. sarkán tíz utcai üzlethelyiséggel, hat rendbeli modern fürdőszobás lakással eladó. Felvilágosítást nyújt dr. Sebestyén ügyvéd, Piac-u. 49. 1484

Világos hálószoba, ebédlő asztal, székek, divány, íróasztal, fehér háló, konyhaberendezés elutazás miatt sürgősen eladó. Egészen új varrógép. Csók-u. 3. 1487

VEGYES

Buzát buzakamatra ügyfelei részére átvesz dr. Balázs bank, Piac 59. sz. 1084

Új és használt féderes kocsik raktáron. Oláh Zsigmond, Rákóczi-utca 11. szám. 1297

Egy villany ventilátor megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 1491

Szedellen tej, I. tehénturó, tejfel, I. vaj állandóan kapható Borbély Ferenc fűszerüzletében, Vigkedvü Mihály utca 25. Telefon 10-96. 1288

Kölcsönt adok megfelelő biztosítékra. Háztulajdonos, Percees-u. 7. 1423

Buzát buzakamatra ügyfelei részére átvesz dr. Balázs bank, Piac-u. 59. sz. 1069

Elsőrendű kóser házikoszt kapható, Péterfia 14., 3. ajtó. 1492

Felhívás. A Közalkmazottak kert egyesülete értesíti bérelőit, hogy terményeiket f. hó 26-ig vitesse el, mert 27-én a föld fölszántás és bevetés alá kerül. Elnökség. 1461

Trágyát adok egész télen át csak kért vagy pénzért Mester-utca 21. 1459

Heti 3 százalékot fizetek 6 millió kosztipénzre. Teljes garancia. Cim az Egyetértésnél. 1457

Olcsón gombot huzok 400 koronától feljebb. Kétmalom-u. 17. 1479

Kádarmester urakat és a vásárló közönséget tisztelettel értesítjük, hogy vásárlók Rákóczi-utcán árulunk. Az elnökség. 1482

7 millió kölcsönt adok heti kosztba biztosíték mellett. Cim a Tiszántúli Hírlap kiadóban. 1489

Női és gyermekruha varrást itthon és háznál vállalom jutányos árért Csapó-u. 19. 1485

Részletfizetésre paplanok a legolcsóbban kivitelben kaphatók. — Atrialitások és áthuzások a legolcsóbban csak nálam készülnek kedvező fizetési feltételek mellett.

PAPLAN KIRÁLY. Arany János-utca 61.

Hajdusági férfi ruhaház Vásárheti Reklám

árjegyzéke:

Gummi kabátok
K 330,000.

Bőrkabátok K 1.100,000

Átmenei raglánok
K 800,000

Fekete hosszú téli kabátok
plüss bélésel
K 1.300,000

Félhosszu szőrmés bundák
K 1.200,000

Félnosszu téli kabát
meleg bélés el
K 650,000

Varosi bundák
vagy elin bélésel
K 1.700,000

Férfi öltönyök
tarló minőség
K 700,000

Divat nadrágok
K 280,000

Változó gyapjú
Bricses nadrágok
K 350,000

Gyermekruhák
K 300,000

Ezen árak csak a vásárheti
alatt érvényesek.

Czégre kérem ügyelni!

HAJDUSÁGI férfi ruhaház PIACZ-U. 67.

Tisztviselők, munkások
és főiskolai hallgatók urak

150%

kedvezményt élveznek.